

Tjänsteutlåtande

Utfärdat: 2023-11-02

Diarienummer: N608-2916/21

Handläggare: Mattias Fredby

E-post: ulf.hogberg@forskola.goteborg.se

Redovisning av uppdrag gällande förvaltningens systematiska brandskyddsarbete

Förslag till beslut

Förskolenämnden antecknar mottagandet av informationen och förklarar uppdragen samt föreslagna åtgärder som ändamålsenliga.

Sammanfattning

Inom ramen för arbetet med intern kontrollplan 2021 genomförde förvaltningen en granskning av förvaltningens systematiska brandskyddsarbete (SBA). Granskningen redovisades vid nämndens möte den 24 november 2021, varvid nämnden godkände föreslagna åtgärder och gav förvaltningen ytterligare uppdrag kopplat till förvaltningens SBA. I aktuellt tjänsteutlåtande redogör förvaltningen hur uppdragen och åtgärderna har omhändertagits. En stor del av uppdragen och åtgärderna har omhändertagits genom att förvaltningen genomfört en omfattande kartläggning av verksamhetslokalerna utifrån gällande regelverk samt hur verksamheten arbetar med SBA. Förutom kartläggningen har förvaltningen upprättat ett centralt system där enheter kontinuerligt ska rapportera och dokumentera uppgifter kopplat till SBA. Det fortsatta arbetet i förvaltningen kommer hanteras och följas upp inom processen för intern styrning och kontroll under 2024.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Barnkonventionen

Förvaltningens hantering ligger i linje med nämndens ansvar i skollagen och därmed även i enlighet med barnkonventionens intentioner.

Samverkan

Information har skett med de fackliga organisationerna vid förvaltningssamverkan den 22 november 2023.

Ärendet

Inom ramen för arbetet med intern kontrollplan 2021 genomförde förvaltningen en granskning av förvaltningens systematiska brandskyddsarbete (SBA). Granskningen redovisades vid nämndens möte den 24 november 2021, varvid nämnden godkände föreslagna åtgärder och gav förvaltningen ytterligare uppdrag kopplat till förvaltningens SBA, protokoll nr 12/2021 § 277 N608-2916/21.

Beskrivning av ärendet

Nedan redovisar förvaltningen hur uppdragen och åtgärderna har omhändertagits.

- Förvaltningen får i uppdrag att säkerställa att SBA-ombuden får tillräckligt med tid avsatt i sitt uppdrag för att kunna ta sitt ansvar samt att tydlig ansvarsfördelning mellan rektor och SBA-ombud implementeras på alla förskolenheter.
- Förvaltningen får i uppdrag att se över om fler åtgärder krävs för att motverka frekventa personalbyten bland SBA-ombud.
- Förvaltningen får i uppdrag att säkerställa att alla rektorer är fullt medvetna om sitt ansvar kring systematiska brandskyddsarbetet och att det inte får bortprioriteras.
- Förvaltningen får i uppdrag att säkerställa att vikariepärmar innehåller information om enhetens systematiska brandskyddsarbete i alla våra förskolor.

Inför arbetet med de föreslagna åtgärderna valde förvaltningen att specificera åtgärderna enligt nedan:

Åtgärd	Syfte
1. Inventering av förskolornas brandskydd för att klargöra om/vilken typ av brandlarm det finns på respektive enhet. samt vilka enheter som har fönsterutrymning.	Åtgärden syftar till att säkerställa att förskolenämndens samtliga verksamhetslokaler är fullvärdiga utifrån gällande regelverk.
2. Bygga upp ett centralt system där enheter kontinuerligt rapporterar och dokumenterar uppgifter kopplat till SBA, till exempel SBA-ronder och utrymningsövningar.	Syftet med åtgärden är att säkerställa att stödet kring SBA organiseras på ett ändamålsenligt sätt. Detta medför att ett uppsökande arbete kan bedrivas centralt vilket kan leda till större genomförbarhet inom SBA då insatser kan riktas till de som inte kontinuerligt rapporterar in.
3. Introduktion av nya rektorer och kompetensutvecklingsinsatser riktade till rektorer	Åtgärden syftar till att säkerställa att kunskapen överförs och att SBA lyfts som prioritet.

Genomförda insatser

En stor del av uppdragen och åtgärderna har omhändertagits genom att förvaltningen genomfört en omfattande kartläggning av verksamhetslokalerna utifrån gällande regelverk samt hur verksamheten arbetar med SBA. För att möjliggöra kartläggningen

anställde förvaltningen tillfälligt två SBA-handläggare. Kartläggningen pågick i cirka ett år. Handläggarna har genomfört platsbesök och haft intervjuer med rektorer samt SBA-ombud på respektive förskola. Även öppna förskolor och samlingslokaler för pedagogisk omsorg omfattades av kartläggningen. Totalt gjordes platsbesök på 97 procent av förskolorna i staden och samtliga lokaler för öppna förskolor och samlingslokaler för pedagogisk omsorg besöktes. I samband med kartläggningen ingick även stöttning och utbildning i SBA på plats till verksamheten. Bland annat fick verksamheten stöd och utbildning från SBA-handläggarna inom följande områden:

- ansvarsfördelning mellan SBA-ombud och SBA-ansvarig (rektor)
- lagstiftning och riktlinjer kopplat till SBA
- vikt av information om SBA till vikarier
- tips och råd kopplat till rollen som SBA-ombud

Kartläggningen visade att verksamheten i stor utsträckning inte uppfyllt de krav och mål som finns gällande SBA på grund av att det funnits en kunskapsbrist hos brandskyddsansvariga och SBA-ombud. Kunskapsbristen har även bidragit till att arbetet med SBA inte varit prioriterat ute på förskolorna och som en följd effekt har inte SBA-ombuden fått någon avsatt tid eller möjlighet att engagera sig fullt i ämnet och sköta de uppgifter som är en del av deras arbete. Enligt kartläggningen framgick att en bakomliggande orsak till kunskapsbristen är att verksamheten upplever sig sakna operativ stöttning i tillräcklig omfattning. Genom arbetet i samband med kartläggningen, där verksamheten fick stöttning och utbildning på plats av handläggarna, har förvaltningen till stor del säkerställt att verksamheten nu fått grundläggande kunskaper gällande SBA. Vilket bland annat syns genom ett ökat antal deltagare på de utbildningar som erbjuds inom SBA och att dokumentationsfrekvens på de gemensamma team-ytorna kopplat till SBA har ökat, se vidare om gemensamma team-tyor nedan. För att kunna erbjuda fortsatt operativt stöd till verksamheten inom SBA har verksamhetschef för fastighet och säkerhet inför budget 2024 begärt om utökning med två tjänster motsvarande den tillfälliga utökningen sen tidigare.

Utifrån platsbesöken identifierades även att det finns ett antal förskolor i staden där det finns risk att lokalerna inte uppfyller kraven utifrån gällande regelverk avseende utrymning. Förvaltningen har under hösten via stadsfastighetsförvaltningen anlitat en brandskyddskonsult som utreder på vilka av de identifierade förskolorna som det krävs insatser för att lokalerna ska uppfylla kraven, Arbetet fortgår även under våren 2024. När utredningen är klar kommer insatser att genomföras på de förskolor där det finns behov.

SBA-handläggarna har utifrån resultatet från kartläggningen lämnat förslag på rekommendationer för att utveckla förvaltningens SBA vidare. Utöver att utöka det operativa stödet till verksamheten och att säkerställa att lokalerna uppfyller kraven utifrån gällande regelverk avseende utrymning, som finns beskrivet ovan, lyfter SBA-handläggarna att förvaltningen bör:

- upprätta intern kontroll gällande SBA, exempelvis införa stickprovskontroller.
- säkerställa och utveckla kontinuerlig kompetensutveckling för rektorer

Förutom kartläggningen har förvaltningen upprättat ett centralt system där enheter kontinuerligt ska rapportera och dokumentera uppgifter kopplat till SBA. Rapportering och dokumentation sker numera i upprättade team-tyor för SBA i Microsoft Teams.

Respektive biträdande utbildningschef har en egen yta. Det finns en tillhörande ansvarsfördelning till arbetet där biträdande utbildningschef har ett uttalat uppföljningsansvar. På team-ytorna ska rektorerna dokumentera sitt SBA för respektive förskola. Detta underlättar för biträdande utbildningschef att följa upp SBA för respektive förskola och underlättar också övergången vid byte av rektor. Rektorer och SBA-ombud kan få stöttning och hjälp av varandra via denna plattform. Dessutom kan de personer, inom fastighet och säkerhet, som stödjer kärnverksamheten gällande SBA se hur arbetet fortlöper och gå ut med information till förskolor utifrån behov. Via team-ytorna skickar även säkerhetssamordnaren ut inbjudningar och påminnelser gällande de kontinuerliga utbildningar som förvaltningen anordnar.

En annan insats som genomförts är att fastighetsservice fick en utökning i sin budget inför 2022 för att kunna stödja kärnverksamheten med att genomföra kvartalsvisa brandlarmskontroller. Fullskalig implementering har dock dragit ut på tiden av olika anledningar, bland annat har fyra av de medarbetare som fått utbildning för att kunna genomföra kontroller slutat. Från hösten 2023 genomför nu fastighetsservice kvartalsvisa kontroller i samtliga utbildningsområden.

Fortsatt arbete

Förvaltningen har lyft SBA som en risk i samlad riskbild inför 2024 och det har upprättats åtgärder utifrån resultatet från kartläggningen som har kopplats till risken. Det fortsatta arbetet kommer därmed att hanteras och följas upp inom processen för intern styrning och kontroll under 2024. Den utökning som verksamhetschef för fastighet och säkerhet begärt inför 2024 är dock en förutsättning för att kunna genomföra åtgärderna fullt ut vilket hanteras inom ramen för budgetprocessen 2024.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har genomfört insatser som bidragit till att förvaltningens SBA delvis har förbättrats. Förvaltningen konstaterar dock att det krävs resurser och ytterligare insatser för att säkerställa att förvaltningens SBA uppfyller lagens krav. Med anledning härav har förvaltningen på nytt identifierat SBA som en risk i den samlade riskbilden för 2024. Det fortsatta arbetet kommer att hanteras och följas upp inom processen för intern styrning och kontroll under 2024. Genom de insatser som utförts har förvaltningen fullgjort aktuella uppdrag från nämnden samt även de åtgärder som framkom vid granskning av SBA utifrån internkontrollplanen 2021.

Johan Olofson

Ulf Högberg

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Ekonomi, fastighet och
säkerhet, intern service